

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Nagy József Ügyvédi Iroda (... , ügyintéző: dr. Nagy József ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt Magyar Energia Hivatal (alperes címe, Hivatkozási szám: ...) alperes ellen energia ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében, melybe az alperes pernyertessége érdekében a személyesen eljáró Alperesi beavatkozó 1 (fél címe 1) I. r., Alperesi beavatkozó 2 (fél címe 2) II. r. és Alperesi beavatkozó 3 (fél címe 3) III. r. beavatkozó beavatkozott, a Fővárosi Bíróság 2007. évi február hó 21. napján kelt 3.K.31.361/2006/17. számú ítélete ellen a felperes által 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán az alulírott helyen 2008. évi január hó 16. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.000 (azaz huszonötezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására - 24.000 (azaz huszonnégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes és a beavatkozók 2004. évi augusztus hó 10. napján hálózati csatlakozási szerződést kötöttek a beavatkozók tulajdonában lévő ingatlanok földgázellátására rögzítve, hogy a fogyasztói igények kielégítése 85 méter elosztóvezeték, valamint leágazó vezeték építésével oldható meg. A felperes a szerződésben vállalta, hogy a gázszolgáltatást 2005. évi június hó 24. napjától

kezdődően biztosítja, amennyiben a tervezett beruházással összefüggésben legalább négy fogyasztó a csatlakozási díjat megfizeti. A beavatkozók (és további tulajdonosok) a felperes részére a csatlakozási díjat megfizették és a rendszer üzemeltetéséhez szükséges fogyasztói rendszert a megfelelő időben kiépítették.

A felperes a beruházás kivitelezőjével 2004. évi október hó 1. napján kötött vállalkozási szerződést, amelyben teljesítési határidőként 2005. évi április hó 29. napját jelölték meg. Ezt a későbbiekben módosították, és az elkészült beruházás átadás-átvétele 2005. évi május hó 31. napján megtörtént. A megvalósult beruházás keretében a lefektetett vezeték magántulajdonban lévő ingatlanokon haladt keresztül, ez okból hét ingatlantulajdonossal a vezetékjogi megállapodás megkötése és a vezetékjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése vált szükségessé; az alapul szolgáló okiratokat a felperes 2005. évi április hó 28. napján adta be az illetékes földhivatalhoz. A felperesi kérelmet megelőző széljegyek miatt jelentős késedelemmel került elintézésre a bejegyzés, amely miatt a beavatkozók részére a gázszolgáltatást a felperes 2006. év márciusában kezdte meg.

Az alperesi beavatkozók a szerződés nem megfelelő teljesítése miatt panaszt tettek a felperessel szemben. Az alperes a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Get.) 5.§-ának f) pontjában foglalt hatáskörében eljárva vizsgálatot folytatott, amelynek eredményeként meghozta: ... (I.r. beavatkozó); ... (II. beavatkozó); ... (III.r. beavatkozó) és ... számú határozatait. Az alperes döntéseivel arra kötelezte a felperes mint földgázelosztói engedélyest, hogy az alperesi beavatkozókat, illetve a többi panaszt haladéktalanul kösse be a gázszolgáltatásba és részükre fizessen meg - az Elosztói Üzletszabályzat III/20. melléklete szerint - 2500 Ft/nap kötbért. Indokolása szerint a felperesnek a vállalási határidő meghatározása, illetve annak elfogadása előtt tisztáznia kellett volna a gázigény kielégítésének körülményeit, ennek elmulasztásával, illetve a vállalt határidő túllépésével megsértette a Get. 43.§-ának (1) bekezdés a) pontját, a Közüzeti Szolgáltatási Üzletszabályzat 11. pontját, valamint az Elosztói Üzletszabályzata 10.1. pontját. Ezért a felperest a törvényes állapot helyreállítására és a jogszabályoknak megfelelő magatartás tanúsítására kötelezte.

A felperes az alperesi döntések bírósági felülvizsgálatát, azok megsemmisítését kérte arra figyelemmel, hogy a késedelem nem neki felróható okból következett be, így azért felelősséggel nem tartozik, és a Földgázelosztói Üzletszabályzat rendelkezésére alapítottnan kötbérfizetésre sem kötelezhető. Kifogásolta, hogy az alperes döntéseiben nem jelölte meg, hogy milyen, a fogyasztói igények kielégítése érdekében szükséges intézkedést nem tett meg, illetőleg azt sem támasztotta alá, hogy a szerződés teljesítése során nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható volt. Vitatta, hogy a vállalási határidő elfogadása előtt ne tisztázta volna a gázigény kielégítésének körülményeit. Ezzel összefüggésben részletezte a kivitelezés és a vezeték építtetés érdekében tett lépéseit hangsúlyozva, hogy a szerződéskötés és teljesítés szakaszában nem állt fenn olyan körülmény, mely a vezetékjog ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésének bármilyen akadályát

feltételezte volna. A később felmerült problémák és az ebből adódó késedelem nem róható a terhére.

Az alperes a határozataiban foglaltak fenntartása mellett a felperesi kereset elutasítását kérte azzal, hogy amennyiben a felperes határidőben megteszi a megfelelő intézkedéseket, akkor a késedelem elkerülhető lett volna, ennek elmulasztása miatt pedig nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható volt.

Az elsőfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339.§-ának (1) bekezdése alapján a felperes keresetét elutasította. Indokolása szerint a felperes sem vitatta, hogy a szerződést késedelmesen teljesítette, mivel azonban felróhatósága hiányára hivatkozott, ezért vizsgálta, hogy a felperes úgy járt-e el, ahogy az az adott helyzetben elvárható volt. Az elsőfokú bíróság abból indult ki, hogy mindenkinek úgy kell eljárnia, hogy a szerződésszegés megelőzhető legyen. Elvárhatónak tartotta - a 203/1998. (XII.19.) Korm. rendelet 19/A.§-ának (5) bekezdése szerinti kötelezettség körében - azt, hogy a felperes olyan időben kezdje meg az engedélyek, illetve az ingatlan-nyilvántartási bejegyzések ügyintézését, ami a megelőző széljegyek, vagy az elhúzódo földhivatali ügyintézés esetén is lehetővé teszi számára a vállalt határidő megtartását. Álláspontja szerint megalapozza a felperes felróhatóságát, illetve az alperes által alkalmazott jogkövetkezményt, hogy nem rövid, hanem igen jelentős (több mint kilenc hónapos) időtartamú késedelemről volt szó, amely az adott esetben a fogyasztók érdekeit, jogait jelentősen sértette, különös figyelemmel arra, hogy ők a csatlakozási díjat már előzetesen befizették, illetve a szükséges műszaki feltételeket teljesítették. Értékelése szerint a felperes felelősségét nem csökkenthette az a körülmény, hogy alvállalkozót vett igénybe, hiszen annak esetleges késedelméből fakadó következményekért ugyanúgy felel, mintha maga végezte volna el a munkálatokat. Az ingatlan-nyilvántartási bejegyzéseket lényegében függetlennek tartotta a tényleges fizikai és műszaki munkálatoktól, ezért arra a következtetésre jutott, hogy a felperesnek a rendelkezésére álló határidőn belül lehetősége lett volna arra, hogy az eredetileg vállalt határidőt megtartsa. Ez okból nem tartotta helytállónak a felperes azon hivatkozását, hogy a kérelmét megelőző széljegyek elintézése akadályozta szerződésszerű teljesítését. Azt sem tekintette kimentési oknak, hogy a jogszabály nem ír elő külön határidőt a felperes részére az ingatlan-nyilvántartási eljárás kezdeményezésére.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte azzal, hogy a Fővárosi Ítéltábla mellőzze az alperesi döntésekből a kötbérfizetési kötelezettségre vonatkozó rendelkezést. Másodlagos kérelme arra irányult, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét az alperesi határozatokra is kiterjedően helyezze hatályon kívül és kötelezze az alperest új eljárás lefolytatására és új határozatok meghozatalára. Fellebbezésében lényegében fenntartotta és megismételte az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait. Hangsúlyozta, hogy a csatlakozási szerződések teljesítésének késedelmét olyan körülmények okozták, amelyek neki nem voltak felróhatóak. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló

tényeket és bizonyítékokat egyoldalúan értékelte, nyilatkozatainak a figyelmen kívül hagyása mellett.

A szerződések megkötését és a csatlakozási díj megfizetését követte a vezetékek nyomvonalának megtervezése, a vezetékjogi eljárás folyamatba tétele, a létesítési engedélyek beszerzése, majd pedig a vezetékjog ingatlan-nyilvántartási bejegyzése iránti intézkedés. A nyomvonal ismeretében vált lehetővé a helyszíni bejárás, szemle megtartása. A földhivatalhoz benyújtandó kérelem összeállításához szükség volt az érdekelték hozzájáruló nyilatkozatának beszerzése és a megállapodások megkötésére is. A vezetékjogi ügyintézésre nem kerülhetett sor az alperes, illetőleg az elsőfokú bíróság által valószínűsített, ám pontosan meg nem határozott időpontban. Az elsőfokú ítéletben az „időben elkezdett”, illetőleg „vagy esetleges elhúzódnak” megjelöléseket értékelhetetlennek tartotta, amelyek parttalanná teszik a szolgáltatótól elvárt kötelezettségek teljesítését. Végül utalt arra, hogy sem az alperesi határozat, sem az elsőfokú ítélet nem rögzítette egyértelműen, hogy mi tekinthető „időben elkezdett” ügyintézésnek, illetőleg a vállalkozónak mennyiben kell felkészülnie olyan esetekre, amelyek előre még csak nem is becsülhetők. Ezen meghatározások konkrét rögzítése nélkül a marasztalás mértékét sem tekintette elfogadhatónak.

Fellebbezése kiegészítésében állította, hogy az alperes a Get. 5.§-ának f) pontját kiterjesztően értelmezte és eljárásával polgári jogi viszonyokba avatkozott bele, és bírósági hatáskörbe tartozó kérdésben (szerződést biztosító mellékkötelezettségről, kötbérről) döntött.

Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte arra alapítottnak, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és a hatályos jogszabályok megfelelő alkalmazásával járt el, amikor a felperes keresetét elutasította. Véleménye szerint a felperes a felróhatóság hiányát nem tudta bizonyítani, mint ahogy azt sem, hogy a szerződésszerű teljesítés érdekében minden szükséges intézkedést megtett. A fogyasztóvédelmi hatáskör felperesi értelmezését vitatta.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság a Pp. 253.§-ának (3) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet a fellebbezési kérelem és fellebbezési ellenkérelem korlátai között vizsgálta és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az ügy megítélése szempontjából releváns tényeket ítéletében rögzítette és a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján levont jogi következtetései helytállóak voltak. A felperes fellebbezésében hivatkozottak az elsőfokú bíróság ítéletének jogsértő jellegét nem igazolták.

A felperes fellebbezés-kiegészítésében hivatkozottak kapcsán a másodfokú bíróság elsődlegesen arra mutat rá, hogy a 2005. november 1. napja után indult közigazgatási perekben a Pp. 335/A.§-ának (1) bekezdése alapján a kereset módosítására, megváltoztatására legkésőbb az első tárgyaláson van lehetőség (a perbeli esetben, az egyesítésekre figyelemmel ez legkésőbb a második tárgyaláson történhetett volna meg), míg a Pp. 247.§-a tiltja a keresetnek a másodfokú eljárásban történő megváltoztatását. Ezért a másodfokú bíróság a felperesnek a

Get. 5.§-ának f) pontjára és ezen belül is az alperesi fogyasztóvédelmi hatáskör terjedelmére vonatkozó érveit érdemben nem vizsgálta, mert a felperesnek az elsőfokú eljárásban előterjesztett keresete ez-irányú érvelést nem tartalmazott, erre a felperes első alkalommal a fellebbezés kiegészítésében hivatkozott, ami azonban a tiltott keresetváltoztatás körébe esik.

Az elsőfokú bíróság a felperesnek a felróhatóság kérdését vitató kereseti kérelme tekintetében döntött a Pp. 3.§-ának (1) bekezdése, a Pp. 213.§-a és 215.§-a alapján, ítéletének a jogszerűsége is csak e körben értékelhető.

A másodfokú bíróság nem találta vitatottnak azt, hogy a felperes a beavatkozókkal 2004. évi augusztus hó 10. napján megkötött hálózati csatlakozási szerződését megszegte, mert a gázszolgáltatást 2005. évi június hó 24. napja helyett 2006. év márciusában kezdte meg.

A Get. 43.§-ának (1) bekezdés a) pontja szerint a közüzemi szolgáltató szerződésszegésének minősül, ha a gázszolgáltatást a szerződésben foglalt időpontban nem kezdi meg. Ez a perbeli esetben kétségtelenül nem történt meg. A Get. 44.§-ának (1) bekezdés b) pontja alapján a közüzemi szerződésszegés következménye a kötbér fizetése.

A felperes kizárólag azzal kívánta menteni magát a felelősség alól, hogy a késedelem neki nem volt felróható.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint felróható az a magatartás, ami a társadalmi elvárásnak nem felel meg. A felperesnek, mint egy adott területen kizárólagos jogosultsággal rendelkező gázszolgáltatónak a beavatkozók - mint az adott területen élő fogyasztók - kiszolgáltatottak, mivel más szolgáltatóval a gázigényük kielégítése érdekében szerződést kötni nem tudnak. Erre figyelemmel a társadalmi elvárás az, hogy a privilegizált helyzetben lévő szolgáltató a felé valamennyi kötelezettségét (csatlakozási díj megfizetése, vezetéképítés) teljesítő fogyasztók gázszolgáltatásba történő bekapcsolását a szerződés szerinti, egyébként általa vállalt határidőben teljesítse. Ezen társadalmi elvárásnak a felperes magatartása nem felelt meg, így az felróható volt.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a szolgáltatótól elvárható, hogy az egyedi szerződések megkötése előtt a teljesítés műszaki feltételeit, a szerződésszerű teljesítés esetleges korlátait, akadályait felmérje, és ennek megfelelően tegyen ajánlatot. A vezetékjoggal érintett ingatlanok tekintetében való földhivatali ügyintézés a szolgáltató feladata, annak határidőben való teljesítéséről gondoskodni köteles, vagy a szerződés módosítását kell kezdeményeznie. Ez utóbbi nem történt meg. Ebből eredően a felperesnek az eredeti szerződési feltételeknek kellett volna eleget tennie, amit kétség kívül elmulasztott.

A fentiek alapján a másodfokú bíróság a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság lényegében helytálló ítéletét helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező felperes a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes a másodfokú eljárásban felmerült perköltségét, míg a fellebbezési illeték viselésére a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján köteles.

B u d a p e s t, 2008. évi január hó 16. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet sk. a tanács elnöke, **dr. Fehérné dr. Tóth Kincső** sk. előadó bíró, **dr. Matheidesz Ilona** sk. bíró

A kiadmány hitelül:
bírószági írnok